

**"Del frente se vuelve.
De los cadalsos fas-
cistas jamás"**
De ("El Socialista")

Una visita a la fàbrica de Tabacs i una conversa amb el seu director

Atentament invitats pel delegat de la Generalitat, senyor Josep Sagalà, i pel Director de la Fàbrica de Tabacs, senyor Joan Doldan, els periodistes locals, hem visitat les magnífiques instal·lacions destinades a l'elaboració de la única labor que s'efectua a la nostra ciutat i de totes aquelles altres que, en condicions de començar el treball tot seguit que es cregui convenient, resten parades per dificultats desconegudes. Assabentar-nos dels obstacles que s'oposen a la marxa normal de la Fàbrica i donar-los a conèixer al poble de Tarragona, per tal de cercar-hi solució adequada: vet aci el motiu de l'interessant conversa amb el Director de la tarragonina Fàbrica de Tabacs.

L'obra gegantina, que inicià els seus treballs durant el temps que Jaume Carner fou ministre d'Hisenda, és una gran esperança per a l'esdevenidor. Centenars de famílies tarragonines podran solucionar llur problema econòmic, quan totes les dependències habilitades degudament des de fa mesos comencin a rutllar. Fóra un error imperdonable que, ara, desaprofitant l'avinentesa que ens brinden diversos factors, no es fessin les gestions necessàries per a veure de realitzar allò que encara no ha deixat d'ésser una aspiració de tots els tarragonins.

En primer lloc, prescindint dels departaments destinats a la fabricació de les labors comuns que funcionen normalment, n'hi ha d'altres amb tota la maquinària instal·lada i disposats a emprendre el treball, tot seguit que es disposi del tabac "capero", o sia les fulles exteriors dels cigars, i la Direcció de la Companyia ho ordeni. El tabac "capero" podria trobar-se fàcilment en alguna de les fàbriques de la península o podria encomanar-se a l'estranger, tal com es ve fent amb el tabac intern dels cigars, dit vulgarment "la tripa". És més, hi ha rumors d'un tercer desembarc de dues-centes tones de tabac de diverses classes, entre les quals probablement podria trobar-se'n de la classe de referència per a les altres fàbriques, es podria simplificar l'operació i deixar-lo per a les necessitats de la fabricació local, amb la qual cosa es resoluria aquesta dificultat, si és que vertaderament pot considerar com a tal.

En segon lloc, la Companyia es troba amb la Fàbrica de Logronyo completament inutilitzada, i amb les de Sant Sebastià, Sevilla, Càdix i La Coruña en poder dels facciosos. Això vol dir que la producció de les fàbriques restants pot ésser insuficient per al consum de les províncies lleials. Naturalment que mentre algunes fàbriques, la de València entre elles, no esgotin el creixent estoc amagatzemat no hi haurà problema. Però la producció, suposem que en aquests moments, és inferior al consum; per tant, s'imposa intensificar-la i fer-ne la reserva indispensable per a posar-la en circulació quan el mercat ho exigeixi.

Podríem esmentar altres factors, però no ho creiem necessari. La nostra fàbrica està en immillorables condicions per a multiplicar les elaboracions; el tabac "cajero" per a montar cigars no és cap problema; la producció actual no podrà abastir els mercats. Quan millor que ara per a assolir la realitat dels nostres anhels?

De la conversa sostinguda amb el company Director, el qual ens ha facilitat els detalls esmentats, n'hem tret una conclusió: tot depèn de l'activitat i influència que Tarragona pugui efectuar prop del ministre d'Hisenda i de la Companyia.

Tenim la seguretat que la importància de l'afer a resoldre no escaparà a ningú. El nou Ajuntament podrà preocupar-se de transformar definitivament una esperança en realitats fent possible a casa nostra l'elaboració de tota classe de picats, hebres i labors a mà. La col·laboració dels tarragonins i de totes les autoritats no ha de mancar-li. El nostre diari està per complet a la seva disposició.

Meditacions lliures

El respecte que devem a les aules escolars

Ens trobàvem fa unes tardes en una de les escoles del poble, on acudeixen diàriament prop d'un miler d'infants pertanyents a totes les classes socials. Feiem una visita per pura curiositat de pares, car els nostres fills concorren a l'esmentat centre d'ensenyament. I ens acompanyava en aquesta visita un ciutadà amic nostre que exerceix avui un càrrec d'alta responsabilitat en el ram de la Cultura.

En aquella hora les classes eren curules d'infants.

En el moment d'entrar a una de les aules, els deixebles seuen al davant dels seus pupitres respectius. En veure'ns entrar, algú, seguint el costum tradicional, indica als alumnes que s'aixequin drets, com a senyal de cortesia envers els visitants. La persona de responsabilitat que ens acompanya, obliga però tot seguit els infants que tornin a seure per tal que no interrompin la seva tasca escolar. Després, en veu baixa ens diu: aquest és un costum que caldrà extirpar totalment. L'escolar no té perquè interrompre la seva tasca per l'arribada d'un extrany a la classe.

Efectivament: nosaltres havíem considerat sempre una cosa absurdament ordenancista, aquesta de la movilització en peu de tota una classe en hores de treball, quan alguna persona forastera

la visitava. Hi havia en aquella salutació rígida, que en alguns col·legis religiosos es feia a toc d'un instrument de percussió per tal de donar-li un caire més casernari encara, alguna cosa de disciplina militar. Evocava en certa manera aquell estentòri i agre "fuera gorros!" dels temps del nostre servei militar.

Tot això féu que aprovéssim de bon grat les paraules del nostre acompanyant i que ens atrevíssim a afegir encara pel nostre compte: Efectivament: l'infant a la classe, assegut al davant del seu pupitre o al davant de la pissarra on el professor explica la lliçó, està exercint unes funcions tan importants i tan sagrades com la del magistrat a la seva estrada o el sacerdot al seu altar. L'intrús que en aquell moment entra a la classe, no té dret a distreure ni els deixebles ni els professors de la seva tasca. És ell, en tot cas, sigui qui sigui i per important que resulti la seva personalitat, qui ha de demostrar el seu respecte i consideració màxim a la sagrada funció docent que allí es desenvolupa. I la millor prova que pot donar d'aquest respecte, és trepitjar ben fluix per tal de no pertorbar la pau de la classe i procurar que la seva presència allí passi el més desapercebuda possible.

LUDOVICUS

Escoles de nova creació

Degut a les gestions fetes per l'Inspecció de Primera Ensenyança prop de la superioritat, la "Gaceta" del dia 21, o sigui la d'ahir, publica la primera relació d'escoles que es creen a les nostres comarques.

Podem avançar que aquestes són les següents:

A Valls, deu seccions de graduada i quatre parvularis.

A Borges del Camp, dues seccions de graduades i un parvulari.

A Ametlla de Mar, una secció i un parvulari.

A Tarragona, vint seccions.

Aconseguit aquest primer èxit s'ha començat a gestionar la creació d'altres escoles i, és d'esperar, que dintre pocs dies la "Gaceta" publiqui la segona llista

ta que és la següent:

A Reus, vint seccions de graduada.

A Cornudella, dues seccions.

A Vendrell, vuit seccions.

A Santa Bàrbara, cinc seccions.

A Cambrils, vuit seccions.

S. E. el President de la República residirà al Parlament Català

Ahir al matí, a les dotze, el president de la República, senyor Azaña, es traslladà amb el seu seguici al Palau del Parlament de Catalunya, on ha instal·lat el seu despatx oficial. Allí va ésser rebut pel cap dels Serveis de Majordomia de la Generalitat de Catalunya, senyor Dalmau i Costa, el qual l'acompanyà fins al despatx presidencial, així com a la visita que efectuà a les diverses dependències.

El cap d'Estat ocupa el despatx que fins ara era del president del Parlament. Al despatx immediat s'ha instal·lat la Cambra Militar de S. E., i al del secretari particular del president del Parlament, el que ho és de S. E., senyor Bolívar.

El senyor Bolívar digué als representants de la premsa que solament podia comunicar-los que S. E. havia estat complimentat pel cònsol de la República Argentina i que en el successiu, seguint el costum establert a Madrid, els facilitaria la nota de les audiències que rebia el president de la República.

Guàrdia Nacional Republicana al Parlament

A la una de la tarda arribaren al Parlament dos camions militars amb part de la Guàrdia Republicana. Les esmentades forces estan sota el comandament del capità Claudi Parrilla García, el qual manifestà als informadors que

aquella força no era sinó la meitat de l'esquadró de la Guàrdia Republicana que quedarà instal·lada al Parlament i que la resta estava a l'edifici de Dependències Militars. El cap de l'esquadró és el comandant Cándid Viqueira.

El Govern ha comprovat que les operacions del sector Centre es realitzen amb els resultats previstos

Madrid, 21. — Ahir, des de les sis de la tarda fins a un quart d'onze de la nit, el Govern estigué reunit en Consell.

Deixaren únicament d'assistir-hi els ministres que es troben acompanyant el Cap de l'Estat en la seva visita al front aragonès.

El ministre d'Instrucció Pública, Jesús Hernández, facilità als periodistes la següent nota oficiosa del tractat:

Principalment hi ha hagut qüestions de tràmit.

Però ens hem ocupat també de qüestions més interessants, una de les quals ha estat passar revista a la situació dels fronts i comprovar que les operacions relatives al sector del centre s'han realitzat amb tots els resultats previstos pel comandament.

Hem tingut coneixement de la recepció tributada a Catalunya al President de la República i als ministres que l'acompanyaven.

El Govern està satisfet de la confraternitat d'ambdós pobles, expressada per l'estimable afecte palesat per Catalunya al Cap de l'Estat, que visita els fronts d'Aragó i que posteriorment visitarà els restants fronts de tot Espanya.

Al sector del Burgo (front Sud) les milícies han incendiat dos combois de forces rebels a la via del tren d'Algeciras

Màlaga, 21. — Existeix gran activitat al sector de Burgo, on les forces de milícies i exèrcit realitzen constants i valentes incursions a la zona rebel. Aquests fets porten com a principal objectiu tallar la comunicació ferroviària que els rebels tenen amb Algecires. S'ha aconseguit d'avarar la via del ferrocarril i per això ha descarrilat un tren que transportava material i forces rebels. Els seus ocupants han estat anihilats i els vagons incendiats. El fet s'ha repetit més tard, amb un altre comboi. Es veia d'això, els feixistes han intentat d'erranjar la línia fèrria, i per al de protegir la tasca dels qui ho intentaven, hi ha acudit un fort contingent de sublevats, però tots els seus esforços han resultat inútils davant el foc encertat i eficaç de les forces governamentals, que han fet fugir l'enemic. Li han pres una metralladora i li han causat nombroses baixes.

El nou Ajuntament es constituirà avui

Donada la necessitat de constituir urgentment el nou Ajuntament, el jutge municipal ha assenyalat per avui, a les cinc de la tarda, l'acte de presa de possessió, en lloc de fer-ho demà, divendres, com havia fixat en un principi.

ELS MINISTRES DAVANT LA TOMBA DE MACIÀ

Abans d'ahir feren una visita a la tomba de Macià, on dipositaren sengles ramells de flors, els ministres de la República senyors Giral, Ruiz Funes, Irujo i Tomàs i Piera

(Foto "La Humanitat")

Notes informatives

AJUNTAMENT DE TARRAGONA

Arbitris municipals

Enllestits els padrons sobre "Vehicles de totes classes" i "Anuncis fixos" corresponents a l'any actual, resten exposats al públic a les oficines de la Intervenció municipal durant el termini de quinze dies, als efectes de reclamació.

Tarragona, 20 d'octubre del 1936. — L'alcalde accidental, D. Valle.

Visites rebudes pel senyor Comissari en el dia d'avui.

Jutge de Perafort, Comissió d'Ascó, ídem d'El Catllar, Comitè Ferroviari de Tarragona, sots-director de l'Institut Pere Mata de Reus, els diputats Salmerón i Nogués i Biset.

Ahir visitaren al Comissari de la Generalitat, senyor Lluís Mestres, els diputats senyors Josep Salmerón i Ramon Nogués, amb el qual conversaren breu estona.

Ahir al matí, arribat del front de lluita es reintegrà novament a l'Alcaldia el

senyor Joaquim Fort, cessant en el despatx de la mateixa, el senyor David Valle.

El P. O. U. M., en la reunió celebrada per a la designació del tercer conseller municipal que correspon a l'esmentat Partit, ha nomenat al company Pere Nieto.

Carreres
Domini sense esforç
ACADEMIA ROIG

Contràriament al que dèiem en la nostra edició anterior, avui, a les cinc de la tarda, al Saló de Sessions de l'Ajuntament se celebrà la sessió de presa de possessió del nou Ajuntament, constituït d'acord amb el decret del Govern de la Generalitat.

Donarà possessió als nous consellers el jutge municipal senyor Olivé.

Surtidor de gasolina

La "Compañía Arrendataria del Monopolio de Petróleos, S. A.", saca a concurso, la agencia para la administración del aparato surtidor núm. 2114, instalado en ésta, Plaza Presidente Maciá, de acuerdo con el pliego de condiciones que

estará expuesto y a disposición de los concursantes, en la Agencia Comercial de CAMPSA, en Tarragona, que tiene sus oficinas en la calle de Méndez Núñez, 12, pral., todos los días laborables, de las diez a las doce horas, hasta el día 15 de noviembre próximo, fecha en que quedará cerrada la admisión de proposiciones, en las cuales será necesario hacer constar el canon anual fijo en efectivo que se ofrezca.

Tarragona, 22 de octubre de 1936. — El Comité.

El senyor Alvar Creus i Mercader, amb domicili al carrer de Martí d'Ardenya, 18, segon, primera, ha trobat a la via pública un fardell de roba, que té a disposició de qui l'hagi perdut.

ESPECTACLES

Saló Modern

Avui, dijous, tarda i nit: L'obra musical d'Strauss, "Rosas del Sur".

La comèdia d'ambient americà "Venganza de sangre".

El cameram Fox "Gangster del mar" i còmica de dibuixos.

PROFESSORS

titulars i pràctics es necessiten a

L'ACADEMIA

ROIG

COLON, 24

Moviment de la població

Nats

Rosa Capdevila Farré.
Llibertat Aymat Claravalls.
Josepa González Lazagona.

Defuncions

Assumpció Soler Forcallas, Plaça de Prim, 2, de 77 anys.

Matrimonis

Cap.

El Temps

Observacions meteorològiques de l'Institut

Temperatura a l'ombra: Màxima, 19; mínima, 8.

Termòmetre a 0 i al nivell de la mar: A les 8 h., 764'7; a les 18, 765'3.

Força del vent: A les 8 h., calma; a les 18, id.

Direcció del vent: A les 8 h., NW.; a les 18, E.

Estat del cel: A les 8 h., quasi tapat; a les 18, id.

Classes de núvols: A les 8 h., Ci. St. Cú.; a les 18, id. id. id.

Evaporació: En les 24 h., 0'5.

Pluja recollida: En les 24 h., 0.

Humitat relativa: A les 8 h., 78; a les 18, 55.

Carnet sindical

U. G. T.

Es convoca a tots els presidents de les seccions de la Casa del Poble a la reunió que tindrà lloc avui dijous, a dos quarts de deu de la nit en el local de la Rambla 14 d'Abril, per un assumpte d'interès.

Associació d'Estudiants d'Universitats i Escoles Superiors Foranes

Es prega als afiliats que assisteixin avui, dia 22, a les quatre de la tarda en el local de la F. N. E. C. (U. G. T.), per a tractar d'un assumpte de gran interès.

Comerç

Ensenyament pràctic

ACADEMIA

ROIG

Sociedad de Chófers "La Unión"

Se convoca a todos los compañeros chófers afiliados a la U. G. T. para que hoy, día 22, se reúnan sin falta alguna a las diez de la noche en su local social Casa del Pueblo, para tratar de un asunto de sumo interés, por lo que se pide la puntual asistencia por parte de todos.

Els mendigoixales tramesos a Astúries lluiten heroicament, diu el president Aguirre

Bilbao, 21. — A la una de la tarda ha rebut els periodistes el cap del Govern senyor Aguirre, i els ha dit que aquests ries aniran sortint alguns decrets de guerra molt interessants, els quals tendeixen a la més útil organització de les forces combatents.

Un d'ells es referirà a la formació d'unitats militars per batallons, i a les relacions de cadascun d'aquests batallons amb les forces en general i amb l'alt comandament.

Afegí que li interessava de fer constar que havia rebut la visita del senyor Gómez Baltran, el qual li havia lliurat l'inventari dels valors trobats a la caixa de cabals de la senyora vídua d'Ibarra, i ho ha posat tot a la disposició del Govern.

—El fet—ha afegit el senyor Aguirre—ha de servir d'estímul per a tots els que realitzin registres, ocupacions, etc., i tinguin troballes semblants.

Ha dit també que des d'Astúries havien comunicat que les tropes basques s'estan portant heroicament. En aquets moments, llançades a l'atac contra la rearguarda de les forces enemigues, conquisten fins el moment tots els objectius.

—També he parlat amb Madrid—ha dit finalment el senyor Aguirre—, d'on em diuen que hi ha molta calma.

Laboratori Radio-Elèctric Bové

us facilita el número premiat ahir en el sorteig dels secs:

035

Per reparacions de tota classe d'aparells de ràdio, recordeu sempre Bové, Baixada Misericòrdia, telèfons 1267 i 1668

A Oviedo al domicili del diputat cedista i un dels caps de la sublevació, Fernández Ladreda, els minaires van trobar-hi un uniforme de ministre brodat d'or

Madrid, 21. — El diputat per Astúries, Moreno Mateos, que ha estat a aquella regió ha fet a un periodista unes declaracions relacionades amb l'atac a Oviedo.

Diu que el diputat socialista Innocenci Burgos, fou requerit per telèfon per a comunicar-li que els seus sis fills havien aconseguit fer-se escàpols d'Oviedo, però no la seva muller, la qual és a la presó. També aconsegui fugir un fill d'Amador Fernández.

Ha afegit que té absoluta seguretat

Repastos

Molt econòmics

ACADEMIA

ROIG

en el triomf dels minaires, i que les operacions s'efectuen amb tota exactitud. També ha dit que entre les cases conquistades a la capital d'Oviedo, figura la que fou domicili de l'ex-cap d'artilleria i diputat de la Ceda, Fernández Ladreda. Aquest tenia a poder seu diversos uniformes, entre els quals hi havia el de ministre, brodat d'or.

Les nostres forces ocupen fins al número 72 del carrer d'Uria.

Un aparell rebel s'ha incendiat al sector de Robledo de Chavela

Madrid, 21. — Aquest matí les nostres posicions de Robledo de Chavela han estat novament objecte de l'ofensiva facciosa.

A les nou del matí l'enemic castigà amb insistència l'estació i la part baixa de la població amb foc d'artilleria.

A les onze, tres avions feixistes han volat sobre les nostres milícies i els han llançat bombes, que no els han produït cap dany.

Un dels aparells s'ha incendiat i ha caigut en terreny rebel enmig de flames.

Aquesta tarda continuava el furios atac sobre Robledo.

Al sector de la dreta s'ha combatut també amb violència, encara que en aquesta part la iniciativa és nostra.

Desertors de l'exèrcit feixista del nord faciliten dades importantíssimes a l'Estat Major basc

Bilbao, 21. — Les posicions lleials es mantenen fermes i la moral dels combatents de la República és cada dia més elevada. En la jornada d'ahir arribaren a les nostres files diferents grups de presoners del camp rebel.

Al front d'Ochandiano arribà un individu que habitava en un poble de la regió.

Aquest ciutadà féu interessants manifestacions relacionades amb la vida que es fa als pobles dominats pels rebels.

Digué que l'economia d'aquests es des envolupa a base de multes i impostos a les persones que no els són grates.

A Barambio, sector de Orozco, es presentaren tres soldats de cavalleria que procedien de la part de Murguia.

Parlen de l'ambient de tristesa que ofereix Vitòria.

Durant la nit anterior féu la seva aparició a la zona de Campanzar un atzembler d'Artilleria de Muntanya de servei en un poble proper, que també ha proporcionat dades interessants, les quals, per afectar a la situació de les forces rebels, no es faran públiques de moment i se les reserva l'alt comandament.

FORN DEL CISNE

de

Ramon Badia Riera

Blasco Ibáñez, 8 :: Telèfon, 1969

— TARRAGONA —

Port. Migdia. Sortida del "Ziarynin". Comiats triomfal, indescríptible, a uns missatgers lleials. Missatgers que han sabut concretar —en paraules, en actituds, en realitats— i sobretot amb clínicíssima emoció i clara eloqüència, l'entranyable solidaritat d'un gran poble, Rússia, vers aquest altre poble —el nostre— que amb heroisme, amb coratge, amb passió i amb voluntat de sacrifici, sap lluitar, cos a cos, contra els seus enemics. Mai no podrem oblidar el gest espontani, generós, humaníssim, dels germans de la U. R. S. S.! El nostre poble no és un poble desagrat. Sap correspondre als sentiments que li expressen. Per això ahir al migdia, al port barceloní, hi havia aplegada aquella multitud immensa i enfevorida... Era la representació de Catalunya autèntica, de la Catalunya que vol viure amb dignitat i amb llibertat, de la Catalunya que simbolitza la pau i la justícia. Aquells milers de persones que, amb l'emoció vivament reflectida al rostre, acomiadaven els tripulants del "Ziarynin" representaven el sentiment antifeixista que palpita, amb impuls irrefrenable, al cor de tots, i revelaven amb els seus visques, els seus himnes i els seus punys tancats, la solidaritat de dos pobles; el dramatisme i les inquietuds d'avui i l'esperança magnífica del futur

(Foto "La Humanitat")

Dels fronts de combat

Els minaires d'Oviedo no han perdut un sol pam de terreny i dominen completament la situació

Madrid es llança a l'atac contra els diversos fronts que intentaven encerclar-lo

IMPRESSIONS

EL PESSIMISME, ENEMIC DE LA RERAGUARDA!

Aquests últims dies, i per raó de certes operacions de guerra portades a cap a diversos fronts de batalla, a reraguarda, s'ha notat excessivament l'efecte de rumors, i notícies de tota mena, que han fet possible l'aparició dins les files antifeixistes d'un pessimisme dis-fressat baix el pretext de preocupacions derrotistes.

Ara més que mai cal atacar amb tot braó i sense contemplacions el perill del pessimisme. No és el moment més adequat per a contribuir a la creació d'un estat de defalliment a reraguarda que evidentment manlleva forces i reserves als fronts de guerra.

S'ha comprovat darrerament, altra vegada, la inexactitud de certes notícies i moltíssims rumors, dels quals segurament se'n fan propaladors agents emboscats del feixisme que encara viu rastrement per pobles i contrades antifeixistes. I aquest estat de coses no pot continuar ni un minut més pel bé de la causa popular. La guerra imposa determinacions enèrgiques i solucions immediates. S'han de dictar mesures contra el pessimisme. S'ha de castigar el derrotista. S'ha de suprimir el vulgar xerraire de carrer.

Les organitzacions han de tractar de controlar a llurs afiliats en aquest sentit i no han de permetre converses i discussions que si bé a l'interior dels edificis ocasionen la majoria de vegades fets no fan cap mal, quan surten al una situació deplorable. Ja ho deia ahir l'Editorial de "La Humanitat" a l'afirmar que a reraguarda havíem perdut una batalla: la del pessimisme. I així en ocasió de les operacions portades a cap a Oviedo i prop de Madrid. Tothom al parlar de la capital asturiana donava una sensació de defalliment, i es feia públic per arreu, que Oviedo era perdut per a les forces populars. No obstant la realitat és que avui Oviedo resta encara encerclat pels braus minaires i co que ocorregué no fou altra cosa que, un intent d'atac a lets nostres forces que romanien ja a la ciutat, dels feixistes que anaven a ajudar a Aranda, atac que no pogueren realitzar per ésser rebutjats per una columna de bascos lleials que impedi la maniobra feixista. Que quedi doncs ben clar que Oviedo avui roman a punt de caure per l'embranchada dels minaires. I de Madrid diem exactament igual, doncs pels carrers i places tothom ha donat la notícia de que Madrid estava a punt de caure, i no obstant avui Madrid és tament inexpugnable a tot atac feixista.

Camarades, cal atacar el perill dels derrotistes i propaladors de falses notícies, doncs amb la seva obra contribueixen a desmoralitzar una massa que és necessària als fronts de guerra. Amb

L'heroica columna basca "Meabe" s'ha cobert de glòria en foragitar l'enemic del Puig de l'Escambledo, des del qual es domina la carretera de Trúbia

Amb aquesta ocupació queda tallada totalment la comunicació d'Oviedo amb les columnes rebels

S'ha fet a l'enemic vuitanta morts, i se l'hi ha pres una emissora de ràdio completa, 62 fusells, 24 caixes de municions, vuit mules i un telèmetre

ARANDA, HA FUGIT?

Gijón, 21. — Avui ha estat el dia que s'ha combatut més ferotjament en terres asturians.

Les nostres forces han sentit l'esperó de la incursió dels moros i la rèplica donada pels nostres combatents ha estat rotunda.

Els minaires, que són els homes d'Astúries que mantingueren el foc sagrat de la lluita, s'han crescut en l'atac i podem afirmar que l'enemic ha estat durament quebrantat en la jornada d'avui.

Ha concorregut també una circumstància falaguera que ens permet sentir-nos optimistes, respecte a futurs esdeveniments. Es tracta de l'actuació vigorosa, contundent, de la columna Neabe, que per la seva magnífica actuació, ha deixat ben posat el pavelló del País Basc. No podia ésser altra cosa tractant-se de l'equip que porta per lema el nom d'un dels homes més il·lustres del socialisme espanyol.

Els milicians bascos s'han presentat al terreny de la lluita amb un espectacle formidable, amb una disciplina tan ferria i amb uns desigs tan grans d'atacar, que el triomf hagué de donar-se per descomptat al seu favor des dels primers moments.

un control rigorós als carrers, i centres de reunió, podria evitar-se aquest estat d'intranquil·litat dels que segurament moltes persones emboscades en són coneixedores, causants.

Cal imposar a tothom la censura de la parla incontrolada i derrotista sigui qui sigui i de la falsó més contundent i pràctica. L'estat moral de la reraguarda requereix mesures addients i ràpides. Als fronts de guerra valor i heroisme, a reraguarda treball i optimisme. Contra els derrotistes la presó i el càstig! Contra els propaladors de falsedats, l'afusellament immediat! Si aquesta consigna es compleix rigorosament el perill del pessimisme haurà desaparegut de l'àmbit de la nostra reraguarda!

CRIT

De tota l'actuació de la nostra força destaca la presa del puig de l'Escambledo.

Des de bon matí fou atacada amb gran empena la dita muntanya i al cap vespre l'atac ha estat violent i decidit.

Per això, després d'una acció violentíssima de l'artilleria, els nostres milicians han atacat a pit descobert i amb bombes de mà han arribat fins a les trinxeres enemigues, després de travessar uns espessos boscos, avançant muntanya amunt, amb aquesta gran serenitat que fins ara han vingut donant els minaires.

Així han aconseguit d'arribar al cim, on l'enemic està parapetat. Encara allà hi ha hagut lluita. Les bombes de mà, admirablement manejades pels bascos, han aclarit la situació.

Ja no ha quedat altre recurs a l'enemic que la fugida. Els bascos s'han apoderat de les posicions enemigues, han fet 80 baixes als facciosos i els han pres 24 caixes de municions, un telèmetre de campanya, 8 muls, una bandera monàrquica, 62 fusells i una estació completa de ràdio. La presa de l'Escambledo és important perquè domina aquest turó la carretera de Trúbia, i amb aquesta operació queda totalment tallada la comunicació d'Oviedo amb les columnes enemigues.

Aquest destacat triomf de les tropes basques té una gran importància.

En primer lloc, perquè suposa haver tallat el contacte entre els facciosos de fora i els de la població, i després, pel què significa d'ànim per als treballadors asturians, que des d'aquest moment saben que compten amb unes forces de reforç que compleixen admirablement amb úr deure.

El governador d'Astúries, camarada Belarmino Tomás, ha felicitat els treballadors bascos, que tan brillantment s'han portat durant la jornada, i els ha manifestat que això era un exemple magnífic, en el qual havien de trobar un gran estimul els altres treballadors.

Ha afegit que havia rebut moltes felicitacions i que les transmetia als valents membres de la columna "Meabe" per l'assenyalat triomf dels milicians bascos.

Aquesta ha estat l'operació més important feta avui, sense que això vulgui dir que als altres sectors no s'ha combatut.

A Oviedo es lluita amb el mateix entusiasme que els dies passats.

Per la part de la costa la iniciativa en els atacs es portà sempre per part de les nostres forces.

S'ha dit amb insistència, encara que això ho recollim com un rumor, que Aranda ha aconseguit fugir d'Oviedo, aprofitant els primers moments d'estupor. Es diu que ha arribat a Grado.

de Franco. No obstant, els falangistes porten un braçal negre.

L'enterament se celebrà amb una enorme cerimònia.

El cadàver es diposità al cementiri cristià, en espera de poder-lo traslladar a Madrid, puix sembla que es té el projecte d'enterrar-lo a la Porta d'Alcalà.

Entre els falangistes existeix un gran descoratjament, puix que malgrat la gran quantitat d'elements concentrats als fronts propers a Madrid, els feixistes no aconsegueixen apoderar-se de la capital.

Està prohibit portar dol, puix que les baixes són molt nombroses, especialment d'oficials, fins el punt que els facciosos es veuen obligats a concedir el títol d'oficial al que tingui els estudis de batxillerat fets.

FERRETERIA
Vda. de Daniel Socías

Angel Guimerà, 21
TARRAGONA

Les columnes d'Eusca-di es troben a menys de vint quilòmetres de Vitòria

Els rebels han retirat els moros i els legionaris dels diversos fronts de Basconia

Madrid, 21. — Segons explica el tinent de carabiners Antoni Ortega, que fou governador de Guipúscoa fins que, finides les municions, hagueren d'abandonar Sant Sebastià, de set-cents cinquanta legionaris que atacaren aquesta ciutat solament en quedaren seixanta. Dels oficials, un capità fou ferit; tots els altres moriren.

Diu que de Biscaia els rebels solament en tenen un poblet.

Una de les columnes republicanes és a 25 quilòmetres de la capital alavesa. L'altra, a menys de 20.

Als fronts bascos ja no hi ha legionaris ni moros. El contingent principal de les forces el formen soldats de Galícia i Navarra, que lluiten amb les pistoles falangistes a llurs espatlles. Els requetés apareixen de quan en quan. Els falangistes mai no combaten a l'avantguarda i s'ocupen solament dels afusellaments. Els requetés i els falangistes s'odien.

En el que es refereix a l'assalt al castell d'Isusquiza, Mola ha donat ordre que es prenguin com fos. En efecte, els facciosos hi abocaren llurs forces. Les nostres els esperaven i deixaren que s'apropessin i llavors amb foc de metralladores deixaren estesos gran nombre d'enemics. Caigueren dos comandants, quatre capitans i diversos tinentes.

Sobre el cadàver del comandant Cogoyos es trobaren importants documents. Un, era l'ordre terminant de Mola, per tal que conquistés fos com fos el castell d'Isusquiza.

Confiança amb l'exèrcit d'Astúries

Els minaires no defraudaran Espanya

Madrid, 21. — El coresponsal d'un diari madrileny que es troba a Astúries en molt interessant, de la qual extraiem missió informativa escriu una crònica els següents paràgrafs:

No veig el motiu d'avançar-me als successos pel sistema dels pronòstics: però em costa molt esforç substeure'm a la temptació de pronosticar victòries que crec segures. El calendari les registrarà amb algunes dates de retard en relació amb les previstes; però les registrarà. D'això n'estic ben segur, sense sinó jutjar pel que veig.

Aquesta mateixa impressió, menys freda, més apassionada, preval en totes les persones que paren atenció en les nieves necessitats de periodista. No he ensopegat enlloc amb la més petita ombra de dubte. Més bé al contrari. M'aporto d'aquests optimismes, no per desconfiança que en aquesta zona els optimismes sempre estan justificats i sustenten beneficiosos, sinó perquè és suficient el meu propi jui més retallat, però potser per això més de fiar, epr als ra directa el valerosíssim comportament dels minaires.

La meua impressió, doncs, cap a justar-la en aquestes paraules: Confiança amb l'exèrcit d'Astúries. Els minaires no defraudaran Espanya.

MANUEL PEDROL

Olls purs d'oliva

TARRAGONA

Una informació de Tànger

Dóna compte de la mort i enterrament de l'ex-general Franco

La sèrie de detalls que dóna el telegrama fa pensar seriosament en la versemblança de la mort

Tànger, 21. — A Tetuan està severament prohibit que es parli de la mort

La Cosetània

Efectes militars i articles per a viatge, Juguets.

Angel, Guimerà 2
TARRAGONA

ACADEMIA ROIG

SOTA EL CONTROL DE L'ESCOLA NOVA UNIFICADA

ENSENYANÇA PERFECTE

Colón, 24

Telèfon, 1540

Secretaria: D'11 a 1 matí i de 7 a 9 tarda

Espigolant

La fracassada pressió que aquests dies els feixistes han volgut fer sobre Madrid ha suggerit a "La Veu de Catalunya" les següents ratlles:

"A Madrid els milicians han multiplicat llur coratge i es mouen amb una disciplina totalitària. El vast sector del centre bull d'un enardiment que no es pot contenir. Surten veus dient que ja ha passat l'hora de la defensiva i que cal prendre l'ofensiva, per a privar que l'invasor pugui tenir temps de fortificar-se enlloc. No se sent des dels seus rivals el tronar dels canons, però la sensibilitat dels madrilenys percep les bafarades de la gran foguera. Els nostres milicians combaten i moren en els bastions que constitueixen la defensa natural de Madrid. Aquell que flaquegi en aquesta hora és escòria vil. Tot el que hi ha d'elements purs a les nostres files s'aglutina per a formar el bloc en què han d'ésser esculpides les gestes més glòries de la nostra història."

La pretensió de les hordes feixistes ha estat endebades. No caurà Madrid com no caurà ni un sol poble més. La voluntat aferissada de les nostres milícies, serà l'escull on s'estrellaran tots els propòsits de la reacció.

Sobre la necessitat de netejar d'enemics la reraguada, diu "Solidaridad Obrera", òrgan de la C. N. T. a Barcelona:

"Hay otros que en su actitud siembran el desaliento, contagian la cobardía y debilitan el frente moral y material que tenemos creado contra el adversario. Así, por ejemplo, tenemos que de Madrid, mientras de Cataluña y de otras regiones acuden a la ciudad contingentes de milicianos, dispuestos para batirse e impedir que el fascismo criminal mancille la capital de España; mientras que, con miras al triunfo, se rechaza heroicamente a los que pretenden ponerle cerco y dominarla; en tanto que la afluencia de combatientes antifascistas alejan, cada día más, los anhelos de la reacción, no faltan quienes huyen cobardemente de Madrid."

Hay una pléyade de políticos, de intelectuales, de burócratas, que han abandonado su residencia, que han partido de la capital, dando un ejemplo de relajamiento moral, de vergonzosa claudicación. Van por ahí sembrando malas noticias, para justificar su cobardía; hablan mal de la situación de Madrid, en tanto que disipan el dinero por los cafés y los teatros en sus nuevas residencias. En Barcelona tenemos ejemplo de ello. En determinados cafés abundan tales individuos que, tranquilos, hacen sus tertulias, matizadas de liviandad, como si la lucha no existiera en el país."

No hem repetit més d'una vegada: calen mides enèrgiques i ràpides contra els emboscats a la reraguada. Els hi hem de donar la batalla definitiva; els moments actuals ho fan urgent, si volem anar per camins nets d'entrebanes.

Cal un optimisme basat amb la realitat diu "C. N. T." de Madrid i afegeix:

"Salen de Madrid a combatir pensando que la guerra es un paseo triunfal sin sacrificio; que donde ellos se presenten, obtendrán la victoria. Y llegan a los frentes con la idea que de la guerra los periódicos han forjado. Allí ocurre que se encuentran con un enemigo curtido en la pelea, bien equipado y me-

jor disciplinado. Tropiezan, de golpe, con una realidad para la que no estaban preparados."

Nuestros soldados bisoños precisan otra educación. Tienen que saber que la lucha cuesta sacrificios, vidas humanas en abundancia; que la victoria no se obtiene sin regar con sangre los campos del combate; que los pueblos y las ciudades hay que tomarlos a pecho descubierto, haciendo frente a los fusiles del adversario; que ellos son la avanzada de la libertad contra el fascismo internacional, que inundaría el mundo si rebasase la trinchera española. Tienen que penetrarse bien de su "rol" en esta hora decisiva de la Historia. Tienen en sus manos el destino del Mundo. Si resisten impávidos, si atacan con coraje, las tropas mercenarias serán barridas. Que piensen en el destino que les aguarda si son vencidos. En cambio, su victoria les dará la tierra, les dará las fábricas, les dará la dirección económica de la sociedad, y con ello el bienestar y la libertad, la redención de sus dolores milenarios. Han de luchar como lucharon el 19 de julio, muriendo y venciendo!"

Deixem-nos anar de frasses fetes i famalles ridícules. Les nostres milícies n'estan massa intoxicades. Cal pensar que al front es lluita amb un exèrcit curtí en la lluita. Es necessiten soldats durs i decisius; la lluita també és dura i del tot decisiva.

Sota el títol "Hores de deure i de responsabilitat", escriu el comentarista de "Tribuna", òrgan del P. S. U. de C. a Barcelona, les següents ratlles:

"Ni les privacions, ni els sofriments, ni la pròpia vida, no ens han d'interessar el més mínim en aquests moments en els quals la Història ens ha reservat un dels papers més glòries. Per les nostres mares tendres i amoroses, per les nostres companyes resignades i estoiques, pels nostres fillats estimats, no podem eludir el deure sagrat que les circumstàncies presents ens exigeixen."

Pels milions de vides proletàries que esguarden, amb la mirada feta i l'ànim en suspens, la victòria del nostre poble, que és el primer pas de la seva victòria; per la realització dels anhels rectoris pels quals venim lluitant tota la vida; per la nostra dignitat d'homes i de ciutadans, tots a l'unison, a partir d'avui, no de demà, hem de quedar en disposició de destinar, com i de la manera que calgui, totes les nostres energies per a abatere d'una vegada i per sempre riés el militarisme deshonrat, la clericalia vençuda, el feixisme criminal i tot el flagell reaccionari i vergonyant."

Des d'aquest instant cal que tothom senti vibrar el seu cor de satisfacció davant l'empenta de les nostres milícies. L'hora és greu, però no desesperança-dora. A les nostres mans es troba la carta decisiva; cal que la sapiguem jugar.

Secció esportiva

Males llengües fan córrer...

Que de retorn de l'excursió de la "William Tarin" a Montroig, es formà un excel·lent equip de "routiers", compost per Plans i Aparici.

Que de tant que es van entendre, en un moment que anaven de bracet, es van enredar i van caure.

Que l'Aparici sortí de l'accident amb els "ràdios" trencats i el seu company Plans, amb la nova i flamant "llanta" (goig de la família), trencada.

Que un bon "remer" conegut per "Mendi", i que al mateix temps és un dels nous elements que ha fitxat per la "Tarin", porta la última moda en el que fa referència als pantalons.

Que els porta curts com un col·legial (això sembla que li ha portat sort). Que diumenge es veié favoregut amb un maillot color de "canari", o sigui un dels quatre que es van sortejar a Montroig.

Que a les 7 en punt formen tots els inscrits, però tots els excursionistes'es donen compte de que en falta un.

Que de cop es veu al que faltava tot mudat i plorant.

Que aquest és Dattoli, i al contestar les preguntes que li van fer els seus companys, va dir: "No puc venir. No m'ha estat possible trobar "màquina"..."

Que aquestes paraules van trobar eco entre els seus companys i tots a una van exclamar: "Té molta afició, aquest xicot".

Que quan les "costelletes" ja havien estat devorades i el rellotge del poble assenyalava les 11 del matí, es va presentar Dattoli amb una màquina "Singer", però no de cosir.

Que entre els "hinchas" del Casal, n'hi ha un que els supera a tots.

Que quasi a cada hora, se'l veu acompanyat d'una colla de 7 o 8 companys, no parlant altra cosa que de futbol.

Que coneix a tots els jugadors i sap a quins equips juguen, no calguent més que dir-li: Ferré, a quin equip juga fulano de tal? Desseguida contesta: Amb el Barcelona, Espanyol, Madrid, etc.

Que els seus equips "favoritos" són el Barcelona i el Casal, i quan algun d'aquests equips perd, no és estrany veure'l plorar.

Que al camp de futbol, amb prou feines veu els equípilers que juguen.

Que entre tots els jugadors de segona categoria, amateurs i d'altres, valdria la pena que se li fes un partit de benefici.

Que la "Penya Xamelo" que és una de les més fortes d'aquesta ciutat, té un soci que es diu Siset, i que casualment té el número 67 de la llista.

Casal d'Esport Tarragona

- Mora

Diumenge, a les 3'35, es jugarà al terreny de joc de l'Avinguda de Catalunya, un interessant partit corresponent al Campionat de Catalunya de futbol de segona categoria preferent, entre els equips dalt esmentats.

Per la igualtat dels dos equips es creu que es veurà un partit brillant, i els que hi assisteixin en servaran un bell record.

El Mora es desplaça a la nostra ciutat amb el seu equip complet, o sigui el mateix que va batre brillantment al Reus per cinc goals a cap.

El Casal ha de fer tots els possibles per a poder guanyar aquest partit, ja que cas d'aconseguir-ho, es col·locaria en bona posició dins del grup. Presentarà el millor equip que pugui per tal d'aconseguir els seus propòsits.

Encara que sigui un partit a casa no s'ha de confiar molt, doncs podria ésser que l'equip visitant ens donés un disgust.

Aquesta nit, en la reunió que tindran els directius del Casal, es formarà l'equip i en la propera edició el donarem a la publicitat.

La segona categoria ordinària

Diumenge es desplaça a Lleida, per tal de jugar el primer partit de campio-

nat de segona categoria ordinària amb el Lleida S. C., el Tarraco.

Enguany Tarragona estarà representada per equips en la segona preferent i en la segona ordinària, esperant-se que aquests sabran posar ben alt el pabelló tarragoní.

Els elements que formen el Tarraco, no són jugadors d'alta categoria per a jugar amb equips de tanta envergadura com són els dos de Lleida, Dertrusa i Cervera, però l'entusiasme que porta als jugadors tarragonins a jugar en aquesta categoria, és bastant per a fer un bon paper. No creiem que pugui fer el Tarraco un primer o segon lloc, però sí que pot quedar molt ben classificat en tercera posició. A la millor ho aconseguirien i ens fan quedar malament. Millor que ens equivoquem. En el Tarraco hi pot haver elements que l'any vinent poden figurar en el primer equip del Casal.

A l'igual que el del Casal, demà donarem els noms dels jugadors que es desplaçaran a la ciutat del Segre.

Campionat de Catalunya de segona categoria ordinària

El calendari del grup D, que és el que juga l'equip local Tarraco, és el següent:

PRIMERA VOLTA

Dia 25 d'octubre, a les 3'30

Català - Dertrusa
Borges - A. E. Lleida
Lleida S. C. - Tarraco

CASA POU

Perfumeria Merceria
Flors artificials

Angel Guimerà, 13 TARRAGONA

"BODEGAS SALVAT"

EMBOTELLAT FAMILIAR en elegants botelles de litre patentades, amb tap de rosca i precintades

Es ven en tots els establiments de queviures, a 60 cèntims botella

Variades qualitats per a Restaurants

Dipòsit: Carrer Rafel Casanovas, 18

Dia 1 novembre, a les 3

Dertrusa - Lleida S. C.
A. E. Lleida - Català
Tarraco - Borges

Dia 8, a les 2'50

Dertrusa - A. E. Lleida
Català - Tarraco
Lleida S. C. - Borges

Dia 15, a les 2'40

Lleida S. C. - A. E. Lleida
Tarraco - Dertrusa
Borges - Català

Dia 22, a les 2'30

A. E. Lleida - Tarraco
Dertrusa - Borges
Català - Lleida S. C.

SEGONA VOLTA

Dia 29 novembre, a les 2'30

Dertrusa - Català
A. E. Lleida - Borges
Tarraco - Lleida S. C.

Dia 6 desembre, a les 2'25

Lleida S. C. - Dertrusa
Català - A. E. Lleida
Borges - Tarraco

Dia 13, a les 2'25

A. E. Lleida - Dertrusa
Tarraco - Català
Borges - Lleida S. C.

Dia 20, a les 2'25

A. E. Lleida - Lleida S. C.
Dertrusa - Tarraco
Català - Borges

Dia 27, a les 2'30

Tarraco - A. E. Lleida
Borges - Dertrusa
Lleida S. C. - Català

Al sector de Bargas l'enemic s'ha vist obligat a retrocedir quinze quilòmetres després d'haver perdut set peces d'artilleria

Madrid, 21.—Al sector proper a Bargas les nostres forces han assolit ultrapassar l'objectiu per un dels seus flancs. S'observa un gran moviment de reacció. Donat l'impuls que ens feia tanta falta, s'allunya el perill immediat sobre la capital. Pot dir-se que avui s'ha emprès l'ofensiva en aquest sector. L'enemic ha estat desallotjat de les trinxeres immediates a un poble que suava havia conquistat. Les trinxeres han estat preses per assalt, i l'enemic s'ha replegat cap a l'interior del poble, les primeres cases del qual han estat preses pels lleials. La lluita ha estat breu però terrible. L'enemic, davant la decisió de les forces lleials, s'ha vist obligat a abandonar el poble en franca fugida.

Recuperat el poble, les milícies han continuat llur victoriosa atac, i a darrer hora de la tarda l'enemic havia retrocedit més de quinze quilòmetres enmig d'un gran desastre.

Les baixes enemigues poden calcular-se en prop d'un miler. També han estat agafats a l'enemic sis canons i molt material de guerra.

Sugrañes, Impresor. — Tarragona

GAS-BUTANO

Netedat, rapidesa, seguretat

Fogons senzills i dobles, calentadors de bany, estufes, cuines, cremadors Bunsen i aparells laboratoris.

Es faciliten els aparells a prova.

Delegació per a totes les comarques de l'antiga província:

«PROCOSA» Apodaca, 23 TARRAGONA Telèf 1.218